

Sonu Olmayan Bir Savaş

Ursula K. Le Guin

2016

İçindekiler

Kölelik	3
Zulm'e Direniş	3
Neden?	4
Umut Zemini	5
Efendi'nin Araçları	6
Sadece Ütopyalarda	6

Zulüm, devrim ve hayal gücü üzerine, aralıklarla yazılmış bazı düşünceler.

Kölelik

Ülkem bir devrimle birleşti ve bir diğeriyle neredeyse dağıldı.

İlk devrim, sinir bozucu, aptalca ama nispeten orta düzeyde sosyal ve ekonomik sömürüye karşı bir karşı çıktı. Neredeyse eşsiz bir başarıydı.

İlk devrimi yapanların çoğu, ekonomik sömürü ile sosyal zulmün en uç biçimini uyguladılar: Onlar köle sahipleriydiler.

İkinci Amerikan devrimi, İç Savaş, köleliği korumaya yönelik bir girişimdi. Kısmen başarılı oldu. Kurum ortadan kaldırıldı, fakat efendi aklı ile köle aklı Amerika düşüncelerinin pek çoğunu hâlâ taşıyor.

Zulm'e Direniş

Bir şair ve azat edilmiş bir köle olan Phillis Wheatley, 1774'te şöyle yazıyordu: "Tanrı, her insanın Göğsü'ne, bizim Özgürlük Aşkı dediğimiz bir ilke yerleştirmiştir; bu ilke, Zulm'e karşı sabırsızdır ve Kurtuluş için yamp tutuşur."

Nasıl güneşin parladığını inkâr etmiyorsam, bu gerçeği de, daha inkâr etmem. Ülkemin kurumlarında ve siyasetinde iyi olan her şey buna dayanıyor.

Yine de, özgürlüğü sevmemize rağmen çoğunlukla zulme karşı sabırlı olduğumuzu ve hatta kurtuluşu reddettiğimizi görüyorum.

Özgürlük sevgimizin, zulme direnmekten ve kurtuluşu aramaktan bizi alıkoyan güç veya ataletten daima daha ağır bastığına ısrar etmekte bir tehlike görüyorum.

Eğer o güçlü, zeki, becerikli insanların, zulmü kabul edeceklerini ve etmekte olduklarını inkâr edersem, ezilenleri zayıf, aptal ve beceriksiz olarak tanımlamış olurum.

Üstün insanlar aşağılık muamelesi görmeyi cidden reddediyor olsaydı, bunu takiben, toplum düzeninde altta olanlar cidden aşağılık insanlar olurlardı çünkü üstün olsalardı karşı çıkarlardı; aşağı bir konumu kabul ettiklerinden aşağılık insanlar olurlar. Bu, köle sahibinin, rahatça totolojik, sosyal gerici, ırkçı ve kadın düşmanı argümanıdır.

Bu, Hitlerci holokostun ele alınışını hâlâ alt üst eden bir argümandır: Yahudiler neden "öylece trenlere bindiler?", "Neden karşı koymadılar?" Sorulduğu halde yanıtlanamaz bir soru ve böylelikle Yahudi düşmanları tarafından Yahudilerin aşağılıklarını ima etmek için kullanılabilir.

Ancak argüman aynı zamanda idealistlere de hitap ediyor. Birçok liberal ve insanca muhafazakâr Amerikalı, ezilen tüm halkın zulümden dayanılmaz acı çektikleri, isyan etmek için hazır ve istekli olmaları gerektiği ve isyan etmedikleri takdirde ahlaken zayıf, ahlaken yanlış oldukları kanısını benimsiyor.

Kendini, ırksal ya da sosyal olarak bir diğerkinden üstün gören ya da bir diğerkine aşağı statü dayatan herhangi bir kimsenin koşulsuzca yanlış olduğu yargısına varırım. Fakat aşağı statüyü kabul eden kişilere karşı koşulsuz yargıda bulunmak farklı bir meseledir. Eğer yanlış olduklarını, ahlaken isyan etmeleri gerektiğini söylersem, gerçekte ne seçeneğe sahip olduklarını, cehaletle mi yoksa mahkûmiyetle mi hareket ettiklerini, cehaletlerini azaltmak veya kanılarını değiştirmek için herhangi bir fırsatları olup olmadığını düşünmem icap eder. Bunu düşündüğümde, hatalı olduklarını nasıl söyleyebilirim? Zalimler değil de onlar mı, kim yanlış yapıyor?

Her zaman egemen sınıf ufak, alt tabakalar geniştir; bir kast toplumunda bile. Yoksullar her zaman zenginlerden çok daha fazladır. Güçlüler, üzerlerinde güç sahibi olduklarından daha azdırlar. Kadınların ve çocukların her zaman sayıca daha fazla olmalarına rağmen, yetişkin erkekler hemen hemen tüm toplumlarda üstün statüye sahiptir. Hükümetler ve dinler, eşitsizliği, sosyal kademeyi, toplumsal cinsiyet kademelerini ve ayrıcalığı tamamen ya da seçici olarak onaylar ve destekler.

Çoğu insan, çoğu yerde, çoğu zaman, aşağı statüdedir.

Ve çoğu insan, şimdi bile, “özgür dünyada”, “özgürlerin yurdu”nda bile, bu gidişatı veya belirli unsurlarını doğal, gerekli ve değiştirilemez görür. Onlara göre bu hep böyle olmuştur, bu yüzden de bundan sonra böyle olmak durumundadır. Bu bir kanı veya cehalet olabilir; sık sık da ikisi birdendir. Yüzyıllar boyunca, aşağı statüde olan çoğu insanın, toplumu düzenlemenin başka yollarının olduğunu ya da olabileceğini -bu değişimin mümkün olduğunu- bilmesinin hiçbir yolu yoktu. Sadece üstün statüye sahip olanlar bunu ve eğer şeylerin düzeni değişecek olursa tehlikeye girecek olanın kendi iktidar ve imtiyazları olduğunu bilecek kadar bilgiye sahipti.

Tarihe bu konularda ahlaki bir rehber olarak güvenemeyiz, çünkü tarih eğitilmiş, güçlendirilmiş üstün sınıf tarafından yazılmıştır. Ama devam etmek için elimizde sadece tarih ve güncel olayların gözlemlenmesi var. Bu delillere dayanıldığında, başkaldırı ve isyan nadir şeylerdir, devrim ise son derece nadirdir. Çoğu zaman, çoğu yerde, çoğunlukla kadınlar, köleler, serfler, alt kastlar, paryalar, köylüler, işçi sınıfı, aşağı olarak tanımlanan çoğu insan -yani halkın çoğu- aşağılanıp sömürülmeye karşı isyan etmediler. Direnirler, evet; fakat onların direnişi kuvvetle muhtemel edilgen olur ya da o kadar dolambaçlı, o gündelik davranışın o kadar içine gömülüdür ki neredeyse görünmez olur.

Ezilenlerden ve alt sınıflardan gelen sesler kaydedildiğinde, bazıları adalet çılgınlarıdır, ama çoğu da vatanseverlik ifadeleri, krala tezahüratlar, baba toprağını savunacaklarına dair yeminlerdir; hepsi de onları haklarından mahrum eden sistemi ve ondan yararlanan insanları sadakatle destekler.

Köleler efendilerine sıklıkla başkaldırsaydı, dünyanın her yerinde kölelik olmazdı. Pek çok köle efendisi öldürülmemiştir. Onlara itaat edilmiştir.

Çalışan erkekler, şirketlerinin CEO'larına kendilerine ödenenden üç yüz kat daha fazla ücret ödenmesini izlerler, homurdanırlar ancak hiçbir şey yapmazlar.

Çoğu toplumda kadınlar, erkeklere riayet ederek, (alenen) itaat ederek ve erkeklerin doğuştan üstünlüğünü doğal olgu ya da dini dogma şeklinde savunarak erkek üstünlüğü iddialarını ve kurumlarını idame ettirirler.

Düşük statülü erkekler -genç erkekler, yoksul erkekler- onları zapteden sistem için savaşır ve ölürler. Bir toplumun hükmedenlerinin veya dinin iktidarını korumak için çıkarılan sayısız savaşta öldürülen sayısız askerin çoğu, o toplum tarafından aşağı sayılmış erkeklerden oluşmuştur.

“Zincirlerinizden başka kaybedeceğiniz bir şey yok” ama biz onları öpmeyi tercih ediyoruz.

Neden?

İnsan toplumları kaçınılmaz olarak iktidarın zirvede biriktiği bir piramit halinde mi inşa ediliyor? İktidar hiyerarşisi insan toplumunun harekete geçmesi için biyolojik bir zorunluluk mudur? Bu soru neredeyse kesin olarak yanlış ifade edilmiştir ve böylelikle yanıtlanması imkânsızdır fakat sorulmaya ve cevaplanmaya devam eder ve bunu soranlar da genellikle olumlu yanıt verir.

Böyle doğuştan, biyolojik bir zorunluluk varsa, her iki cinsiyette eşit olarak mı zorunludur? Elimizde toplumsal davranışlara yönelik doğuştan toplumsal cinsiyet farklılığına dair tartışılmaz bir kanıt bulunmuyor. Argümanın her iki tarafındaki özcüler, erkeklerin doğası gereği bir iktidar hiyerarşisi oluşturmaya yatkın olduklarını, kadınların ise bu tür yapıları başlatmasalar bile, bunları kabul ettiklerini ya da taklit ettiklerini savunurlar. Özcülere göre, erkil programın daima galip geleceği kesindir ve iktidarın birkaçında biriktiği, “daha üstte” olanın “daha aşağıda” olanı yönettiği emir komuta zincirini neredeyse evrensel bir insan toplumu modeli olarak bulmayı beklememiz gerekir.

Antropoloji bu varsayılı evrenselliğe bazı istisnalar sunar. Etnologlar, sabit bir emir komuta zinciri olmayan toplumlar tasvir etmişlerdir; bunlarda iktidar, katı bir eşitsizlik sistemine kilitlenmek yerine akışkandır, farklı durumlarda farklı şekilde paylaşılır, her zaman mutabakata meyleden kontroller ve dengeler ile çalışır. Her zaman bir miktar toplumsal cinsiyete dayalı işbölümü olmasına ve erkil meşgalelerin kuvvetle muhtemel övgü alacak olmasına rağmen, bir toplumsal cinsiyeti üstün saymayan toplumları betimlemişlerdir.

Ancak bunlar, totolojik olarak “ilkel” tanımladığımız toplumlardır – çünkü hâlihazırda bir değer hiyerarşisi kurmuşuzdur: ilkel = düşük = zayıf, uygar = yüksek = muktedir.

“İlkel” toplumların çoğu ve “uygar” toplumların tamamı, az kişiye daha çok iktidar ve çoğu kişiye daha az ya da sıfır iktidar atanarak katı bir şekilde tabakalaşmıştır. Sosyal eşitsizlik kurumlarının sürekliliği aslında Lévi-Strauss’un ileri sürdüğü gibi uygarlığı götüren motor mudur?

İktidardaki insanlar daha iyi beslenir, daha iyi silahlanır ve daha iyi eğitilir ve bu nedenle iktidarda kalabilirler, ancak aşırı sosyal eşitsizliğin yaygınlığını ve kalıcılığını açıklamak için bu yeterli mi? Kuşkusuz, erkeklerin (kısmen daha az dayanıklı olsalar da) kadınlardan biraz daha iri ve daha kaslı olduğu gerçeği toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yaygınlığını ve irilik ve kaslılığın pek fark yaratmadığı toplumlardaki sürerliğini açıklamak için yeterli değil.

Eğer insanlar, söylediğimiz, yaptığımız ve yaptığımızı düşündüğümüz gibi adaletsizlik ve eşitsizlikten nefret etseydi, Büyük İmparatorluklar’ın ve Yüksek Medeniyetler’in herhangi biri on beş dakika dayanır mıydı?

Eğer biz Amerikalılar, adaletsizlik ve eşitsizlikten söylediğimiz kadar tutkuyla nefret etsek, bu ülkedeki herhangi bir insan yemek yiyemeyecek kadar yoksun kalır mı?

İsyanın mümkün olduğunu öğrenme şansı olmayanlardan isyankâr bir ruh istiyoruz, ama biz imtiyazlılar yerimizden kımıldamıyor ve üç maymunu oynuyoruz.

Dikkatli olmak, sessiz olmak, durduk yere ortalığı velveleye vermemek için iyi nedenlerimiz var. Bir hayli huzur ve konfor tehlikede. Adaletsizliğin inkârından adaletsizlik bilincine doğru zihinsel ve ahlaki değişim genellikle pahalıya mal olur. Benim gönül rahatlığım, istikrarım, güvenliğim, kişisel duygulanımlarım, ortak fayda düşüne, paylaşmak üzere yaşamayabileceğim bir özgürlük fikrine, kimsenin elde edemeyeceği bir adalet idealine kurban olabilir.

Mahabharata’nın son sözleri şöyledir: “Uzanabileceğimin ötesindeki bir hedefe hiçbir şekilde ulaşmam.” Bir insanlık fikri olan adaletin, insanın ulaşamayacağı bir hedef olması muhtemel. Var olamayacak şeyleri icat etmekte iyiyiz.

Belki de özgürlük insan kurumları aracılığıyla elde edilemez, ancak zihnin ya da ruhun koşullara bağlı olmayan bir niteliği, bir lütuf olarak kalmalıdır. Bu, özgürlüğün (eğer anladysam) dini tanımıdır. Benim bununla derdim, iş ve koşulu değersizleştirmesi, lütfu erişilmez kılan kurumsal adaletsizlikleri teşvik etmesidir. Açlıktan ya da dayaktan ya da bir bombayla ölen iki yaşındaki bir çocuğa, kelimelerle anlayabildiğim hiçbir anlamda, özgürlüğe ya da herhangi bir lütfu erişimine izin verilmemiştir.

Kendi çabalarımızla sadece noksan bir adalet, sınırlı bir özgürlük elde edebiliriz. Hiç yoktan iyidir. Özgürleşmiş kölenin, şairin bahsettiği bu ilkeye, Özgürlük aşkına hemen sarılalım.

Umut Zemini

Adaletsizliğin inkârından adaletsizliğin tanınmasına geçişin geri dönüşü yoktur.

Gözünüz gördü bir kere. Adaletsizliği bir kez gördüğünüzde, bir daha asla iyi niyetle zulmü reddedemez ve zalimi savunamazsınız. Bir zamanlar sadakat olan artık ihanettir. Bu andan itibaren direnmezseniz, iştirak edersiniz.

Fakat savunma ve saldırının arasında bir orta yol, esnek bir direniş zemini, değişim için açılan bir alan vardır. Burası bulunması ya da yaşanması kolay bir yer değildir. Oraya ulaşmaya çalışan uzlaştırmacılar kendilerini panik içinde Münih’e tüyerken bulmuşlardır.

Orta yola ulaşsalar bile, bunun için kimseden teşekkür almayabilirler. Harriet Beecher Stowe’nin Tom Amcası, sahibini fikrini değiştirmeye ikna etmeye yönelik yürekli çabası ve diğer köleleri dövmemek için kararlı reddi yüzünden ölene kadar dayak yiyen bir köledir. Biz onu yaltakçı teslimiyet ve itaatkârlık sembolü olarak kullanmakta ısrar ediyoruz.

Biz, kahramanca yararsız isyankârlığa hayran kalarak, sabırlı direnişi küçümsüyoruz.

Ancak sabrın değişim yarattığı müzakere alanı Gandhi'nin durduğu yerdir. Lincoln oraya acı içinde varmıştır. Orada yıllarca tekil bir onur içinde yaşamış olan Piskopos Tutu, ülkesinin ne kadar beceriksiz ve belirsizce de olsa bir biçimde bu umut zeminine doğru hareket ettiğini görmüştür.

Efendi'nin Araçları

Audre Lorde, efendinin evini efendinin aletleriyle yıkamazsın demiştir. Bu kuvvetli metafor hakkında düşünüyorum, anlamaya çalışıyorum.

Radikaller, liberaller, muhafazakarlar ve gericiler tarafından, efendilerin bilgisinde eğitim, kaçınılmaz olarak, zulüm ve sömürü bilincine, ve böylelikle eşitlik ve adalete yönelik yıkıcı arzuya yol açar görülür. Evrensel ücretsiz eğitimi, halk okullarını, üniversitelerdeki sansürlü tartışmaları liberaller desteklerken, gericiler tam da aynı sebeple karşı çıkarlar.

Lorde'un metaforu, eğitimin toplumsal değişimle alakasız olduğunu söyler gibi görünüyor. Eğer efendinin kullandığı hiçbir şey köle için kullanışlı olamazsa, efendilerin bilgisinde eğitim terk edilmelidir. Bu nedenle, alt bir sınıfın adalete erişmek için toplumu tamamen yeniden icat etmesi, yeni bir bilgiye erişmesi gerekir. Bunu yapmazlarsa, devrim başarısız olur.

Bu makul. Devrimler genellikle başarısız olur. Fakat ben, başarısızlıklarının herkesin içinde yaşayabilsin diye evi yeniden inşa etme çabasının tüm testereleri ve çekiçleri ele geçirme, Ole Massa'nın alet odasına barikat kurup dışarıda tutma çabasına dönüştüğü anda başladığını görüyorum. İktidar sadece yozlaştırmaz, kendisine bağımlı da eder. Çalışma yıkım haline gelir. Hiçbir şey inşa edilmez.

Toplumlar şiddet ile ve şiddet olmaksızın değişir. Yeniden icat mümkündür. İnşa etmek mümkündür. İnşa etmek için elimizde çekiçler, çiviler, testereler – eğitim, düşünmeyi öğrenme, öğrenme becerileri – dışında hangi araçlar var?

Cidden henüz icat edilmemiş, çocuklarımızın yaşamasını istediğimiz evi inşa etmek için icat etmemiz gereken araçlar var mı? Şu an bildiklerimizle devam edebilir miyiz ya da şu an bildiklerimiz, bilmemiz gerekenleri öğrenmemizi engelliyor mu? Başka renklerden insanların, kadınların, yoksulların öğretecekleri şeyleri öğrenmek ve ihtiyaç duyduğumuz bilgileri öğrenmek için beyazlar, erkekler, muktedirlerin tüm bilgilerini unutmamız mı? Rahiplik ve fallokrasi ile birlikte, bilim ve demokrasiyi de mi bir kenara atmamız? Çıplak ellerimizden başka herhangi bir alet kullanmadan mı yapmaya çalışacağız? Bu metafor zengin ve tehlikeli. Ortaya çıkardığı soruları yanıtlıyayım.

Sadece Ütopyalarda

'Şu anki yaşayış şeklimiz'e bazı hayal edilmiş alternatiflerin bir bakış açısını sunması anlamında, kurgularımın çoğuna ütopyacı denebilir, ancak kelimeye karşı koymaya devam ediyorum. İcat edilmiş toplumların çoğu, bende kendi başlarına şu ya da bu şekilde bir düzelme izlenimi bırakıyor, ancak bir isim olarak ütopyayı bunlar için çok devasa ve çok katı buluyorum. Ütopya ve distopya, entelektüel yerlerdir. Ben tutku ve oyunbazlıkla yazıyorum. Hikâyelerim, yapmak zorunda olduklarımızın ne dehşetli uyarıları ne de kılavuzlardır. Birçoğu, bana göre insanlık hali komedileri, hep neredeyse aynı yere geri döndüğümüz sonsuz çeşitlilikte yola dair hatırlatmalar ve bu sonsuz çeşitliliğin daha da fazla alternatif ve olanakların keşfiyle taçlandırılmasıdır. İçinde iktidar kullanımları üzerine, dünyayı ele geçirenlere tercih ettiğim belirli çeşitlemeler hakkında her zamankinden daha yöntemsel olarak çalıştığım *Mülksüzler* ve *Hep Yuwaya Dönmek* romanları bile adaletsizlik ve eşitsizliği tümünden ve tek seferde sonlandıracak ulaşılabilir bir sosyal plan idealini sergilemek olduğu kadar bunları altüst etme çabalarıdır.

Benim için önemli olan, belirli bir iyileştirme umudu sunmak değil, hayal edilmiş ama ikna edici bir alternatif gerçeklik sunarak, zihnimi ve dolayısıyla okurun zihnini, şu anki yaşam tarzımızın insanların yaşayabilecekleri tek yol olduğuna dair tembel, korkak düşünme alışkanlığından uzaklaştırmaktır. Adaletsizlik kurumlarının sorgulanmaksızın devam etmesine izin veren atalet budur.

Fantazya ve bilim kurgu kendi mefhumları gereği okurun mevcut, güncel dünyasına alternatifler sunar. Genel olarak gençler bu tür bir hikâyeyi memnuniyetle karşılar, çünkü deneyime yönelik coşku ve isteklilikleriyle alternatifleri, ihtimalleri ve değişimi buyur ederler. Gerçek değişimin tahayyülünden bile korkmaya başlamış birçok yetişkin, hayalci edebiyatın tamamını reddetmekte, hâlihazırda bildiklerinin ya da bildiklerini düşündüklerini ötesinde başka şey görmemekle övünmektedir.

Bununla beraber, kendi sorun yaratıcı güçlerinden korkar gibi, bilim kurgu ve fantazya, sosyal ica-dında çekingen ve gericidir; fantazya feodalizme, bilim kurgu askeri ve emperyal hiyerarşiye yapışır. Her ikisi de, erkek ya da kadın bir kahramanı yalnızca olağanüstü erkekçe şeyler yaptığı için ödüllendirir. (Ben de yıllarca bu şekilde yazdım. *Karanlığın Sol Eli*'nde kahramanımın toplumsal cinsiyeti yoktur ama kahramanlıkları neredeyse tamamen erkekçedir). Özellikle bilim kurguda, yukarıda tartıştığım fi- kirle, daha alt statüdeki herhangi bir kimsenin, eğer cesaretli ve şiddetli eylemle özgürlüğü ele geçirmeye sürekli hazır bir isyancı değilse, değersiz ya da basitçe etkisiz olduğu fikriyle sıkça karşılaşılır.

Ahlaki olarak bu kadar basitleştirilmiş bir dünyada, eğer bir köle Spartaküs değilse, hiç kimsedir. Bu acımasızdır ve gerçekçi değildir. Çoğu köle, ezilenlerin çoğu, maruz kaldıkları zulmün şartları gereği, içindeyken değiştirilebilme becerilerinin olduğunu algılayacak imkânları bile bulunmayan bir toplumsal düzenin parçasıdır.

Hayal gücünün uygulanması, mevcut halden kazanç sağlayanlar için tehlikelidir çünkü mevcut halin kalıcı olmadığını, evrensel olmadığını, gerekli olmadığını gösterme kuvvetine sahiptir.

Yerleşik kurumları sorgulamak için sınırlı fakat gerçek bir kuvvete sahip olmakla birlikte, hayalci edebiyatın da iktidar sorumluluğu vardır. Hikâye anlatıcı, hakikat anlatıcıdır.

Gerçek bir vizyon sunabilecek pek çok hikâyenin vatansever ya da dini klişelere, teknolojik mucizenin işleyişine, boş iyi niyete ve yazarların gerçeği tahayyül etme çabasına girmemeye razı olmaları üzücü. Modaya uygun kara distopya, sadece klişeleri tersine çevirir ve sakarin yerine asit kullanırken insan ızdırabıyla ve esaslı ihtimalle hemhal olmaktan kaçınır. Sadece mevcut kurumların yaygınlığını ve gerekliliğini sorgulamakla kalmayıp aynı zamanda sosyal ihtimal ve ahlaki anlayış alanını genişleten ve hayranlık duyduğum hayalci kurgu statükodan başka seçenekler sunuyor. Bu, ilk üç *Star Trek* televizyon dizisinde olduğu gibi saf bir umutla da yapılabilir, Philip K. Dick veya Carol Emshwiller'in romanlarındaki gibi karmaşık, sofistike ve muğlak düşünce ve teknik yapıları yoluyla yapılabilir; ancak hareketin aynılığı, değişimi hayal edilebilir kılma dürtüsü aşınadır.

Adaleti hayal edemezsek kendi adaletsizliğimizi bilemeyeceğiz. Özgürlüğü hayal etmezsek özgür olamayacağız. Bunları elde edilebilir olarak hayal etme şansı olmamış kimsenin adalet ve özgürlüğe erişmeye çalışmasını talep edemeyiz.

Bu ardı gelmeyen tefekkürleri, asla gerçek dışında bir şey konuşmayan ve bunu da sessizce yapan bir yazarın, Auschwitz'de bir yıl geçiren ve adaletsizliğin ne olduğunu bilen Primo Levi'nin sözleriyle kapatmak ve taçlandırmak istiyorum.

Sadece Lager'da değil, tüm insanlığın birlikte varoluşunda, ayrıcalıklının yükselişi, acı veren ama başarısızlığa uğramayan bir olgudur: Yokluğu sadece ütopyalardadır. Haksız tüm ayrıcalıklara savaş açmak hakşinas erkeklerin⁽¹⁾ görevidir, fakat bunun sonu olmayan bir savaş olduğunu unutmamak gerekir.

⁽¹⁾ Yazar metnin İngilizce esasında “men” diyerek erkil bir tutum benimsemiştir. Metin bütünlüğünü bozmamak adına bu kullanıma çeviride müdahale etmemeyi tercih ettik. (g.n. – görünmez notu)

Anarşist Kütüphane

Ursula K. Le Guin
Sonu Olmayan Bir Savaş
2016

14.02.2023 tarihinde şuradan alındı: gorunmez.org

Çeviri: Gamze Boztepe, Diyar Saraçoğlu

Son Okuma: Evrim Şaşmaz

İngilizce Aslı: Utopia by Thomas More, Supplement by Ursula K. Le Guin: Part III: Essays, A War Without End

tr.anarchistlibraries.net